

Bránit umění s mečem v ruce. Jiří Kylián byl jako třetí Čech uveden do Akademie krásných umění

15. březen 2019

Mozaika

Jiří Kylián byl jako třetí Čech uveden do Akademie krásných umění

Délka audia 9:01

Foto Juliette Agnel

Jiří Kylián je po dlouhé době českým tvůrcem, jemuž akademie vzdala tuto vysokou poctu. Dvěma jedinými Čechy přijatými do Akademie krásných umění před Jiřím Kyliánem byli v roce 1835 hudebník Antonín Rejcha a v roce 1896 Václav Brožík.

Společně s usazením Jiřího Kyliána do jednoho z křesel Akademie krásných umění byl za přítomnosti členů akademie ustanoven další umělecký obor – choreografie. Proces ustanovení choreografie jakožto jednoho z uměleckých oborů Akademie krásných umění objasnil její tajemník a také jeden z jejích členů, dirigent a hudební skladatel Laurent Petitgirard.

Ustanovení nového uměleckého oboru v rámci Akademie krásných umění je pochopitelně složitý proces. Na tom se musí shodnout většina členů akademie. Když jsem byl před dvěma lety zvolen tajemníkem Akademie krásných umění, veřejně jsem oznámil, že ustanovení choreografie jako jednoho z oborů bude mým cílem v rámci mého funkčního období. Důvod, proč si myslím, že by choreografie neměla v akademii chybět, je ten, že tato instituce sdružuje významné tvůrce. A choreografie je jeden ze zásadních tvůrčích oborů. Jiří Kylián se v podstatě stává „otcem“ oboru choreografie v rámci akademie.

Laurent Petitgirard

Žalmová symfonie - Patrik Holeček a soubor Baletu ND | foto: Sergej Gherciu

Ceremoniálu se účastnily významné osobnosti z celého světa. Jedním z hostů byl i Kyliánův kolega a bývalý spolupracovník, švédský taneční a choreograf Mats Ek.

Poprvé jsem se s Jiřím Kyliánem setkal, když jsem tančil ve Švédském královském baletu. Bylo to v sedmdesátých letech minulého století a Jiří byl v té době vycházející hvězda v čele Nederlands Dans Theater. Už v té době měl za sebou několik úchvatných tanečních choreografií. Proto ve mně setkání s ním vzbuzovalo zvědavost a zároveň radost. A následně se mi podařilo s ním spolupracovat i v jeho divadle v Nizozemsku, ve kterém jsem chvíli působil i jako choreograf. Jsem tedy plně přesvědčen o tom, že on je umělecká osobnost, jejíž jméno má být spojeno s francouzskou Akademií krásných umění.

Mats Ek

Petite Mort - Samuel Price, Radka Příhodová | foto: Sergej Gherciu

Inaugurace se neodehrávala přesně podle pravidel akademie. Právě naopak. O netradiční vyznění se postarala manželka Jiřího Kyliána, tanečnice Sabine Kupferbergová, která zatančila krátkou choreografii za živého hudebního doprovodu ansámblu Les Arts Florissant. Ten řídil člen akademie William Christie. Autorem choreografie byl přirozeně sám Jiří Kylián.

Vymysleli jsme si dost složitou hru, jelikož se jedná o hudbu od Henryho Purcela, slavného anglického skladatele. Árie, na které Sabine tancovala, byly o smrti. Je to tedy taková hra na to, co přežije, až my tady nebudeme. A to, co přežije, je dozajista umění. A proto je tady i Akademie krásných umění, aby umění podporovala. A já jsem dostal meč. Tento meč není symbolem nesmrtelnosti, ale znamená to, že jako člen akademie budu bránit umění a když na to přijde, tak i s mečem v ruce.

Jiří Kylián

Choreograf a tanečník Jiří Kylián na jedné z divadelních zkoušek v Budapešti v roce 2014 | foto: Profimedia

Rukojeť meče, který byl Jiřímu Kyliánovi ukován přímo pro tuto příležitost, má symbolizovat profesi, ale také ideály a filozofii obsaženou v díle a práci nově zvoleného člena. Jiří Kylián proto jako inspiraci vybral sošku tanečnice nalezenou v Egyptě, jejíž stáří archeologové odhadují na víc než 5 tisíc let.

Bella Figura - Danilo Lo Monaco, Kristina Kornová | foto: Martin Divíšek

Profesionální cesta Jiřího Kyliána k tanci začala na pražské taneční konzervatoři. Stipendium na Královské baletní škole v Londýně pro něj znamenalo klíčové setkání s choreografem Johnem Crankem, který mu nabídl angažmá ve stuttgartském baletu. A netrvalo dlouho a v roce 1978, po nebývalém úspěchu baletu Sinfonietta, byl jmenován uměleckým ředitelem Nederlands Danse Theater, který s velkým úspěchem umělecky vedl až do roku 1999. Jeho choreografie dodnes uvádějí přední taneční scény po celém světě. V České republice jsou součástí repertoáru Národního divadla v Praze, Národního divadla moravskoslezského v Ostravě i Národního divadla v Brně. O těch, kteří vstoupí do Akademie krásných umění, se tvrdí, že tím se jejich dílo stává nesmrtelným.

Na příčce různých ocenění je toto přijetí do Akademie krásných umění dost vysoko. Takže problém je, kam teď. Na druhou stranu, když jsem se teď jako akademik stal nesmrtelným, tak kdybych náhodou z té příčky spadnul, tak se mi snad nemůže nic stát... Samozřejmě, s tou nesmrtelností si dělám legraci. Ale já si myslím, že samotné ocenění je oceněním především tance, který byl pořád takovou ošklivou sestrou ostatních umění. Tudíž mám velkou radost, že tímto aktem se choreografie dostala na vysokou příčku.

Jiří Kylián

[Spustit audio](#)

autor: [Veronika Štefanová](#)